

ROZPOŚCIERĄĆ (12) *vb impf*

rof- (6), roz- (5), roś- (1).

Wszystkie samogłoski jasne.

inf rozpościerać (3). ◇ *praes 1 sg* rozpościeram (5). ◇ *2 sg* rozpościerasz (1). ◇ *3 sg* rozpościera (1).
◇ *praet 3 sg m* rozpościerał (1). ◇ *part praes act* rozpościerając (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w. s.v. rozpostrzeć.

1. Rozciągać na szerokość; *expandere PolAnt, Calep, Cn; dilatate, distendere, laxare Mącz; extendere PolAnt; dispandere Cn* (9) : *Distendo, Rościagam/ rospościeram. Metaphorice, Napełniam. Mącz* 444d, 185d, 186c; *Calep* 391b.

a. Umieszczać na czymś płasko [co] (2) : ia Iehowá [...] rościagam niebiofá fam/ rozpościeram ziemię łobą. *BudBib Is* 44/24.

Zwrot: »rozpościerać niebiosá« (1): Robieś z nim gdy rospościerał niebiofá [*extendisti cum eo caelos*] *BudBib Iob* 37/18.

b. Rozwijać chorągiew; przen (3) :

Zwrot: »proporce rozpościerać« = *panoszyć się, okazywać pewność siebie; ostentare Cn* (3): Od tego czału poczęli Papieżowie/ proporce łwe/ bezpiecznie rozpościerać *NiemObr* 64, 170; Gdzie mało dba o mężá niepewna Gospodze [...]. Tam iuż łwoie proporce rozpościera Gálzek *KlonWor* 58.

2. Powiększać obszar; *dilatate, proferre Mącz* [co] (2) : *Pomoeria proferre, Pánłtwá łwe rospościerać/ rozłzerzác pánłtwo łwe. Mącz* 309a, 124a.

3. Wyciągać (ręce) na boki (1) : ponieważ kłęczczelz ręką (*marg*) wł: rozpościerałz álbo rozciągałz. (-)/ á tępálz nogą/ y ráduielz łię wízeláką wzgardą dułze twey *BudBib Ez* 25/6.

Synonimy: 1. rozciągać, rozkładać, rozstawować, rozszerać, rozszerzać.

Formacje współrdzenne cf ROZPOSTRZEĆ.